

Bryssel, 23. syyskuuta 2026
(OR. en)

13551/26

AGRI 702
AGRIFIN 166
FIN 1352

SAATE

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	23. syyskuuta 2026
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2026) 505 final
Asia:	KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE maataloustukirahaston menoista Varojärjestelmä 1–6/2026

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2026) 505 final.

Liite: COM(2026) 505 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 22.9.2026
COM(2026) 505 final

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

maataloustukirahaston menoista

Varojärjestelmä 1–6/2026

1. MAATALOUSTUKIRAHASTON VUODEN 2026 TALOUSARVIOMENETTELY

Euroopan unionin yleinen talousarvio vuodelle 2026 perustuu neuvoston ja Euroopan parlamentin 15. marraskuuta 2025 tekemään sopimukseen, ja se hyväksyttiin neuvostossa 24. marraskuuta 2025 ja parlamentissa 26. marraskuuta 2025. Hyväksytyssä talousarviossa Euroopan maatalouden tukirahastolle (maaloustukirahastolle) osoitettiin 40 011,3 miljoonaa euroa maksusitoumusmäärärahoina ja 39 958,1 miljoonaa euroa maksumäärärahoina. Erisuuruiset määrät johtuvat jaksetettujen määrärahojen käytöstä tiettyihin komission suoraan hallinnoiden toteuttamiin toimenpiteisiin, jotka liittyvät pääasiassa usean jäsenvaltion ohjelmien ja muiden toimien avulla toteutettuihin operatiiviseen tekniseen apuun ja menekinedistämistoimenpiteisiin.

2. MAATALOUSTUKIRAHASTON KÄYTTÖTARKOITUKSEENSA SIDOTUT TULOT

Asetuksen (EU) 2021/2116 45 artiklan nojalla tulot, jotka saadaan tilien tarkastamista ja hyväksymistä sekä sääntöjenmukaisuuden tarkastamista koskevien päätösten mukaisesti tehdyistä rahoitusoikaisuksista ja todetuista sääntöjenvastaisuuksista, ovat asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 21 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuja käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja.

Asetuksen 45 artiklan 2 kohdan mukaan kerätyt käyttötarkoitukseensa sidotut tulot voidaan käyttää minkä tahansa maaloustukirahaston tai maaseuturahaston menon rahoitustarpeiden kattamiseksi. Jos kerättyjä käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja jää varainhoitovuoden loppuun mennessä käyttämättä, kyseiset tulot siirretään automaattisesti seuraavalle varainhoitovuodelle¹.

Maaloustukirahaston vuoden 2026 talousarvio sisältää

- komission arviot markkinatoimenpiteiden (ml. maatalousalan varaus), yhteistyössä hallinnoitavien suorien tukien ja muiden suoraan hallinnoitavien menojen rahoitustarpeista
- arviot käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista, jotka kerätään varainhoitovuoden aikana
- edellisenä varainhoitovuonna käyttämättä jääneet käyttötarkoitukseensa sidotut tulot.

Komissio esitti maaloustukirahaston vuoden 2026 talousarvioon määrärahoja, jotka saatiin vähentämällä kaikki arvioidut käyttötarkoitukseensa sidotut tulot arvioiduista kokonaismenotarpeista.

Vuoden 2026 talousarviota laadittaessa komissio arvioi käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen määrän olevan 928,5 miljoonaa euroa, joista 70,2 miljoonaa euroa siirrettäisiin vuoden 2025 talousarviosta. Vaikka arvioidut käyttötarkoitukseensa sidotut tulot ovat periaatteessa saatavilla mitä tahansa maaloustukirahaston

¹ Unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä 23 päivänä syyskuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 12 artiklan 4 kohdan b alakohdassa säädetään, että määrärahat, jotka vastaavat sisäisiä käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja, voidaan siirtää yksinomaan seuraavalle varainhoitovuodelle. Siksi siirretyt käyttötarkoitukseensa sidotut tulot käytetään moitteettoman varainhoidon varmistamiseksi yleensä ensin, ennen asianomaisen budjettikohdan hyväksyttyjä määrärahoja.

EUROOPAN KOMISSIO
MAATALOUDEN JA MAASEUDUN KEHITTÄMISEN PÄÄOSASTO

Linja R. Resurssit

Talousarvio 2026¹
MAA TALOUSTUKIRAHASTON MÄÄRÄRAHOJEN ALUSTAVA KÄYTTÖ

Sivu 2/2

Tilanne 30.4.2026
miljoonaa euroa

		Talousarvio- määrärahat ²	Käyttö- marraskuusta huhtikuuhun	Käyttöaste	Käyttöprofiili huhtikuussa		Toteutuneen käytön ja profiilin välinen ero	
		milj. euroa	milj. euroa	%	%	milj. euroa	%	milj. euroa
		A	B	C=B/A	D	E=D*A	F=C-D	G=B-E
08 02 01	* Maatalousalan varaus, mukaan lukien varainhoitovuodelta 2025 siirretty 391,4 miljoonaa euroa:							
	Maatalousalan varaus – mukaan lukien edelliseltä varainhoitovuodelta siirretty määrä ⁴	528.9	67.9	12.8%				
08 02 04 01	** Vain tiedoksi: alkuperäisistä määrärahoista ja käyttötarkoitukseensa sidottuista tuloista toteutetut menot							
	Kestävyyssperusteinen perustulotuki – mukaan lukien käyttötarkoitukseensa sidottu tulot	18,789.0	17,808.4	94.8%	97.0%	18,234.3	-2.3%	-425.9
Käyttötarkoitukseensa sidottu tulot³		928.5	512.3	55.2%				
6 2 0 0	Euroopan maatalouden tukirahasto – käyttötarkoitukseensa sidottu tulot, jotka ennakoidaan kerättävän varainhoitovuonna	858.3	442.1	51.5%				
	Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt käyttötarkoitukseensa sidottu tulot	70.2	70.2	100.0%				

¹ Varainhoitovuosi = 16.10.2025–15.10.2026, mutta komission suoraan hallinnoimat menot mahdollisia 31.12.2026 asti.

² Koskee maksusitoumusmäärärahoja.

³ Kestävyyssperusteisen perustulotuen käyttötarkoitukseensa sidottu tulot talousarviomäärärahojen tarpeen vähentämiseksi.

⁴ Tämä kattaa koko täytäntöönpanon, mukaan lukien uudet määrärahat ja edellisiltä vuosilta siirretyt määrärahat.

4. VUODEN 2026 MAATALOUSALAN VARAUSTA KOSKEVAT HUOMAUTUKSET

Vuoden 2026 talousarvioon sisältyy 528,9 miljoonaa euroa maatalousalan varauksen menotarpeisiin, joista 391,4 miljoonaa euroa on siirretty vuoden 2025 talousarviosta. Tästä kokonaismäärästä 78,9 miljoonaa euroa oli osoitettu sellaisiin vuonna 2025 hyväksyttyihin toimenpiteisiin liittyvien menojen kattamiseen, joiden tukikelpoisuuspäivät ovat varainhoitovuonna 2026. Loput 450 miljoonaa euroa ovat käytettävissä uusiin toimenpiteisiin vuonna 2026.

Talousarvion toteutuminen 30. huhtikuuta 2026 mennessä sellaisten varainhoitovuonna 2025 hyväksyttyjen toimenpiteiden osalta, joiden tukikelpoisuuspäivä on varainhoitovuonna 2026, on yhteensä 68 miljoonaa euroa. Varat jakautuvat seuraavasti (määrät on ilmaistu miljoonina euroina):

Poikkeukselliset markkinatukitoimenpiteet - maito- ja sianliha - R.1308/2013, 220 artiklan 1 kohdan a alakohta; R.2025/1145 - DE	1,65 €
Kiireellinen tuki - epäsuotuisat sääolot - R.1308/2013, 22 artiklan 1 kohta; R.2025/1137 - CZ, SI	9,53 €
Poikkeukselliset markkinatukitoimenpiteet - munat ja siipikarjanliha - R.1308/2013, 220 artiklan 1 kohdan a alakohta; R.2025/1485 - PL	7,31 €
Kiireellinen tuki - epäsuotuisat sääolot - R.1308/2013, 221 artiklan 1 kohta; R.2025/2061 - BG, LV, LT, HU, PL, RO	49,47 €
Yhteensä 30.04.2026	67,97 €

Kuluvana varainhoitovuonna on tähän mennessä hyväksytty seuraavat neljä toimenpidettä, joiden määrärahat ovat 64 miljoonaa euroa:

1. Unkari (suu- ja sorkkatauti)²: unionin osarahoitusosuuden enimmäismäärä on 0,4 miljoonaa euroa.

² Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2026/530, annettu 10 päivänä maaliskuuta 2026, lampaan- ja sianliha-alojen poikkeuksellisista tukitoimenpiteistä Unkarissa (EUVL L, 2026/530, 11.3.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2026/530/oj).

2. Ranska (väliaikainen poikkeuksellinen erityinen tislaustoimenpide Ranskan viinialan markkinahäiriön korjaamiseksi)³: EU:n tuen enimmäismäärä on 40 miljoonaa euroa.
3. Bulgaria, Viro ja Unkari (epäsuotuisat sääolot)⁴: unionin osarahoitusosuuden enimmäismäärä on 21,5 miljoonaa euroa viljelijöille myönnettävänä poikkeuksellisenä tukena.
4. Slovakia (suu- ja sorkkatauti)⁵: unionin osarahoitusosuuden enimmäismäärä on 2,1 miljoonaa euroa.

Jäsenvaltiot eivät ilmoittaneet näitä toimenpiteitä koskevia menoja 30. huhtikuuta 2026 mennessä.

5. MAATALOUSTUKIRAHASTON VUODEN 2026 TALOUSARVION ALUSTAVAA TOTEUTUMISTA KOSKEVAT HUOMAUTUKSET

Maataloustukirahaston vuoden 2026 talousarviomäärärahojen alustava toteutuminen 30. huhtikuuta 2026 päättyvällä kaudella on hiukan laskettua menoprofiilia enemmän (1,3 prosenttiyksikköä).

YMP:n strategiasuunnitelmien mukaisten alakohtaisten interventiotyyppien (08 02 02) kokonaismenot poikkeavat profiilista ylöspäin (3,6 prosenttiyksikköä). Budjettikohtakohtaisesta analyysistä käy ilmi alakohtaisia eroja:

- Hedelmä- ja vihannesalalla sekä viinialalla profiiliin verrattuna suurempaa käyttöä YMP:n strategiasuunnitelmien puitteissa tasaa osittain YMP:n strategiasuunnitelmiin kuulumattoman toteutumisen alhaisempi taso.
- Oliiviöljyalalla talousarvion toteutuminen ylittää ennakoidun tässä vaiheessa vuotta, kun taas ”muilla aloilla” talousarvion toteutuminen on 17 prosenttiyksikköä profiilin alapuolella.

YMP:n strategiasuunnitelmien mukaisissa suorien tukien interventiotyypeissä (08 02 04) talousarvion toteutuminen ylittää hyväksytyjen määrärahojen osalta ennakoidun yhdellä prosenttiyksiköllä. Useimpien järjestelmien osalta määrät ovat lähellä profiilia, lukuun ottamatta puuvillaa, jonka osalta talousarvion toteutuminen on 16,8 prosenttiyksikköä profiilin alapuolella.

YMP:n strategiasuunnitelmiin kuulumattomien suorien tukien interventiotyyppien (08 02 05) osalta POSEI-ohjelmaa ja Egeanmeren pieniä saaria koskevassa

³ Komission delegoitu asetus (EU) 2026/744, annettu 31 päivänä maaliskuuta 2026, väliaikaisesta poikkeuksellisesta erityisestä tislaustoimenpiteestä Ranskan viinialan markkinahäiriön korjaamiseksi markkinointivuonna 2025/2026 (EUVL L, 2026/744, 1.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2026/744/oj).

⁴ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2026/847, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2026, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 mukaisesti myönnettävästä kiireellisestä rahoitustuesta epäsuotuisista sääoloista kärsineille maatalousaloille Bulgariassa, Virossa ja Unkarissa (EUVL L, 2026/847, 17.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2026/847/oj).

⁵ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2026/1100, annettu 21 päivänä toukokuuta 2026, maito- ja sianliha-alojen poikkeuksellisista tukitoimenpiteistä Slovakiassa (EUVL L, 2026/1100, 22.5.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2026/1100/oj).

budjettikohdassa toteutumisaste on hyvin lähellä profiilia, kun taas aiempien suorien tukien järjestelmien, erityisesti perustukijärjestelmän sekä ilmaston ja ympäristön kannalta suotuisten maatalouskäytäntöjen tuen, loppuun saattamista koskevat budjettikohdat ovat toteutuneet huomattavasti profiilia nopeammin. Näissä loppuun saattamista koskevissa kohdissa kehitys on viime vuosina ollut laskusuuntaista. Tänä vuonna suuntaus ei kuitenkaan ole yhtä selvä.

Käytettävissä olevien käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen (6 2 0 0) määrä on tällä hetkellä 512,3 miljoonaa euroa, ja varainhoitovuoden aikana niitä ennakoidaan kerättävän lisää. Tarkistetuissa arvioissa, joissa otetaan huomioon tosiasialliset tilien tarkastamista ja hyväksymistä koskevat päätökset ja kompensointimahdollisuus vuodelle 2026, todetaan kuitenkin nyt, että käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen kokonaistaso on alhaisempi kuin alun perin ennakoitiin. Se, että jäsenvaltioiden ja muiden maataloustukirahaston interventioiden hyväksi tehtäviä rahoitusoisikaisuja tarvitaan vähemmän, kompensoi tätä vain osittain.

Jotta voidaan varmistaa, että varainhoitovuodeksi 2026 on käytettävissä riittävästi määrärahoja jäsenvaltioiden ilmoittamien maataloustukirahaston menojen täysimääräiseen kattamiseen, komissio on pyytänyt lisätalousarvioesityksessään 2/2026 yhteensä 140 miljoonan euron määrärahojen lisäystä maataloustukirahastolle. Lisävarat saadaan maataloustukirahaston alenimmäismäärän käytettävissä olevasta liikkumavarasta.

Edellyttäen, että budjettivallan käyttäjä hyväksyy lisätalousarvioesityksen 2/2026, komissio katsoo, että maataloustukirahaston kokonaismäärärahat riittävät kattamaan kaikki maataloustukirahaston menot. Näin ollen maataloustukirahaston ei tässä vaiheessa odoteta olevan ylijäämäinen.